

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Peszlen & Mészáros Ügyvédi Iroda (1092 Budapest, Ráday u. 43. fszt/1.; ügyintéző: Dr. Mészáros Győző ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Fekete Ügyvédi Iroda (6000 Kecskemét, Hoffmann J. u. 5/A.; ügyintéző: Dr. Fekete Csaba ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, tagdíj megfizetése iránt indított perében, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2008. március 12-én meghozott (a 2008. március 25-én meghozott 13.G.40.244/2007/24. számú végzéssel kijavított) 13.G.40.244/2007/21. számú ítélete ellen, az alperes részéről 25. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 100 000 (Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2008. március 12-én meghozott (március 25-én kijavított) 21. sorszámu ítéletében az alperest arra kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 24 335 500 Ft-ot és annak az ítéletben részletezettek szerinti, a Ptk. 301.§-ában meghatározott mértékű késedelmi kamatát, valamint 1 929 678 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet indokolásában megállapított - a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns - tényállás szerint a felperes „A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról” szóló, 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) XX. fejezete alapján működő, önálló jogi személyiséggel rendelkező Önkéntes Intézményvédelmi Alap.

Az Alap célja, hogy a rendelkezésre álló forrásokkal és a munkaszervezete által végzett megfelelő helyszíni, illetve helyszínen kívüli ellenőrzéssel, az arra épülő válságmegelőző és válságelhárító tevékenységgel növelje az integrációban részt vevő takarékszövetkezetek működésének biztonságát és ezáltal hozzájáruljon a takarékszövetkezeti tagok és ügyfelek takarékszövetkezetek iránti bizalmának erősödéséhez, az eredményesebb működéshez.

Ennek érdekében a felperes a válsághelyzetek kialakulását megelőző intézkedéseket tesz, reorganizációt hajt végre és kölcsön, tőkejuttatás, vagy kezesség formájában pénzügyi segítséget nyújt. E feladatait úgy kell végeznie, hogy a beavatkozása hosszabb időre biztonságos megoldását jelentse a felmerült működési problémáknak, az ügyfelek számára

ne okozzon gondot és annak eredményeként a takarékszövetkezeti csoport egésze biztonságosabb, tőkehelyzetében, illetve szolgáltatási színvonalában pedig erősebb legyen. A felperes válságmegelőző, illetve -elhárító tevékenységének alapja a helyszíni, illetve a helyszínen kívüli ellenőrzés, amelynek célja az, hogy a tagszövetkezetek működésében időben feltárja azokat a veszélytényezőket, amelyek válsághelyzet kialakulásához, vagy a gazdálkodási eredmények romlásához vezethetnek és ezekre felhívja az érintett tagszövetkezet és a felperes igazgatóságának figyelmét, illetve amelyek alapján a felperes jogosult és köteles az alapszabályában biztosított jogosítványait gyakorolni.

A felperes alapszabálya szerint az integrálódott szövetkezeti hitelintézetek összességének az érdekei megelőzik az Alap tagszövetkezeteinek érdekeit.

Az alapszabály 5.4. pontja pedig azt tartalmazza, hogy a tag - egyebek mellett - köteles a közgyűlés által meghatározott befizetéseket teljesíteni, és a külön szolgáltatás költségeit megtéríteni.

Az alperes a felperes tagja volt. Az 1999. és 2005. első negyedéve közötti időszakban az alperes a tagdíjfizetési kötelezettségének csak részben tett eleget, ezért a felperessel szemben 24 335 500 Ft tagdíjtarozása keletkezett.

A felperes a pontosított keresetében a meg nem fizetett tagdíjak és azoknak a keresetlelevelében részletezettek szerinti - a Ptk-ban a gazdálkodó szervezetek egymás közötti jogviszonyára megállapított mértékű - késedelmi kamatának a megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a tagdíjfizetési kötelezettségének azért nem tudott határidőben eleget tenni, mert a fizetési kötelezettséget megállapító határozatokat a felperes nem bocsátotta a rendelkezésére.

Előadta továbbá, hogy az ő vonatkozásában a felperes nem tett eleget az alapszabályban meghatározott kötelezettségeinek, az érdekeivel kifejezetten ellentétes magatartást tanúsított és e magatartásával 100 000 000 Ft összegű kárt okozott számára, amelyet a Ptk. 296.§ (1) bekezdése alapján kért a felperes követelésébe beszámítani.

A beszámítási kifogásában az alperes arra is hivatkozott, hogy a felperesnek az ő tagdíjtarozásából eredő „kára” részben amiatt következett be, hogy a felperes felróható módon késlekedett az alapszabályban és az integrációs szerződésben biztosított kizárási jogának a gyakorlásával. E rendelkezések alapján ugyanis a felperesnek már 1999. július 9. napjától lehetősége lett volna arra, hogy kizárja őt a tagjai sorából.

Állítása szerint a felperes azzal, hogy nem élt kellő időben a kizárás lehetőségével, elmulasztotta a Ptk. 340.§ (1) bekezdésében előírt kárenyhítési kötelezettségét, ezért a tagdíjtarozása 1999. július 9. után esedékessé vált részének megtérítését a felperes tőle jogszerűen nem követelheti.

Az elsőfokú bíróság a felperes pontosított keresetét - a kamatfizetés kezdő időpontjára, valamint a késedelmi kamat mértékére vonatkozó rész kivételével - alaposnak találta.

A felperes által csatolt számlák és egyéb okiratok alapján tényként állapította meg, hogy a tagdíjfizetési kötelezettséget megállapító határozatok tartalmát, ezáltal pedig a fizetési kötelezettsége pontos összegét az alperes megismerhette.

A részére megküldött számlákat az alperes nem kifogásolta meg, azok egy részét önként kiegyenlítette. Ilyen körülmények között pedig az alperes alappal nem hivatkozhatott arra, hogy a tagdíjfizetési kötelezettségének a felperes mulasztása miatt nem tudott eleget tenni.

Az alperes beszámítási kifogásával összefüggésben az elsőfokú bíróság - a felperes jogi érvelésével ellentétben - megállapította, hogy elvi szinten a beszámítás lehetősége fennáll. A felek nyilatkozatai és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azonban az elsőfokú bíróság annak megállapítására nem látott lehetőséget, hogy az alperesnek ténylegesen fennállna beszámításra alkalmas követelése a felperessel szemben.

Kifejtette, hogy a tagdíjfizetés elmulasztásával a felperesnek az alperessel szemben kötelmi és nem kártérítés iránti igénye keletkezett, ezért az alperes által hivatkozott kármegosztás alkalmazására az adott esetben nem kerülhetett sor.

Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy alaptalanul állította az alperes, hogy a tagdíjfizetési kötelezettsége elmulasztása miatt a felperesnek kötelessége lett volna őt kizárni a tagok sorából, mivel az alapszabály ilyen tartalmú kötelezettséget a felperes terhére nem állapított meg.

Nem találta megalapozottnak az elsőfokú bíróság az alperesnek a felperes „szerződésszegésére” alapított kártérítés iránti - beszámítani kívánt - igényét sem.

Megállapította, hogy az alperes a beszámítási kifogásának ebben a részében a felperesnek az alapszabályban előírt ellenőrzési és az ahhoz kapcsolódó intézkedési tevékenységét sérelmezte. Annak következtében azonban, hogy az alperes a felperes alapszabályát elfogadta, az abban a felperes számára előírt feladatok teljesítését alappal nem kifogásolhatta.

Azt pedig, hogy a felperes megszegte volna az alapszabályban előírt valamely kötelezettségét, sem az alperes előadása, sem a perben beszerzett bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani és az az alperes részéről indítványozott további tanúbizonyítás eredményétől sem volt várható. Ezért az elsőfokú bíróság az alperes részéről indítványozott további bizonyítási eljárás lefolytatását, mint szükségtelent mellőzte.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemben foglaltaktól eltérően határozta meg a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját és a késedelmi kamat mértékét, amely döntését az alapszabálynak a tagdíjak esedékességére vonatkozó rendelkezéseivel, illetve azzal indokolta, hogy a perbeli követelés nem a felperes gazdálkodó tevékenységével összefüggő, ezért arra a gazdálkodó szervezetek egymás közötti jogviszonyára irányadó szabályok nem alkalmazhatók.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen a sérelmezett határozat megváltoztatását és a felperes teljes keresetének elutasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Állította, hogy a tagdíjfizetési kötelezettsége elmulasztása következtében a felperesnek kára keletkezett, ezért az adott esetben a kármegosztás alkalmazhatósága sem kizárt.

Fenntartotta azt az állítását is, hogy a felperes indokolatlanul késlekedett vele szemben a tagdíjfizetésből eredő igények érvényesítésével, ezáltal pedig közrehatott a kára bekövetkezésében. Álláspontja szerint a felperes akkor járt volna el helyesen, ha az

alapszabályban meghatározott hat hónapos türelmi idő eredménytelen leteltét követően intézkedett volna a kizárása iránt, megelőzve ezzel a kára növekedését. A felperes azonban ezt a kötelezettségét megszegte, ezért - álláspontja szerint - jogszerűen csupán a hat hónapos türelmi idő lejártáig (1999. július 9.) esedékessé vált tagdíjak megfizetésére tarthatott igényt.

Annak következtében pedig, hogy a részéről már teljesített tagdíjak összege az 1999. július 9-ig esedékessé vált tagdíjak összegét meghaladta, a felperessel szemben tartozása már nem áll fenn.

Sérelmezte az alperes a fellebbezésében azt is, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte az általa megjelölt Dr. T.A. és S.K-né tanúk meghallgatását.

Állította, hogy Dr. T.A. „részben cáfolni tudja Sz.A. vallomását..., valamint bizonyítani tudja, hogy az alperes rosszhiszemű eljárása következtében szivárogtak ki alperessel kapcsolatban üzleti titoknak minősíthető, valótlan információk, amelyek következtében az alperesnek kára keletkezett”.

Soós Károlyné pedig az alperesnek a ... és Vidéke Takarékszövetkezettel közösen benyújtott, a felperes részéről - álláspontja szerint - jogellenesen elutasított pályázattal kapcsolatban tudott volna nyilatkozni.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, lényegében annak saját helyes indokai alapján azzal, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az alperest a másodfokú eljárásban felmerült perköltségének a megfizetésére is.

A peres felek a másodfokú eljárásban tárgyalás tartását nem kérték. Ezért a Debreceni Ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja, valamint a (2), (3) és (4) bekezdései alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felek nem nyújtottak be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét részben elutasító rendelkezése és annak indokolása ellen. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének ez a része a Pp. 228.§ (3) és (4) bekezdései alapján jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság pedig - a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel - az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A keresetlevélhez F/2. alatt csatolt számlák, valamint az F/10. alatt mellékelt határozat-kivonat alapján a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy a felperes a 2004. december 13-án megtartott közgyűlésen elfogadott 12/2004. számú közgyűlési határozatával az alperest 2004. december 31. napjával kizárta a tagjai sorából, amely határozat ellen az alperes nem élt jogorvoslattal. A felperes perbeli követelése pedig az 1999. és 2004. december 31. közötti időszakban felmerült hátralékos tagdíjak megfizetésére irányult.

Az alperes fellebbezése alaptalan.

Az alperes a fellebbezésében megalapozatlanul állította, hogy a jelen esetben a kármegosztás alkalmazásának jogszabályi feltételei fennálltak, ezért annak elmulasztásával az elsőfokú bíróság jogszabálysértést követett el.

Az alperes beszámítási kifogásában hivatkozott kármegosztással összefüggésben a Debreceni Ítéltábla teljes mértékben egyetért az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett jogi indokokkal, ezért azok megismétlése helyett a jelen határozatában csupán utal azokra.

Helyesen értelmezte az elsőfokú bíróság a felperes alapszabályának 5.10.1. pontjába foglaltakat is, amikor azt állapította meg, hogy a felperesnek joga és nem kötelezettsége volt az alperes kizárása. Ebből következően teljes mértékben megalapozatlan az alperesnek az a fellebbezési hivatkozása, hogy a tagdíjfizetési kötelezettsége elmulasztását követő hat hónap elteltével a felperesnek kötelessége lett volna az ő kizárását kezdeményezni.

A fellebbezésben előadottakkal összefüggésben a másodfokú bíróság rámutat arra is, hogy az alperesnek az alapszabály 5.9. pontjában biztosított joga volt, hogy kilépjen az Alapból. Ezzel a jogával azonban az alperes - az alapszabályban előírt módon - nem élt. Ebből pedig az a következtetés vonható le, hogy a tagdíjtartozás „felhalmozása” nem a felperes jogellenes magatartása, hanem az alperes mulasztásai (fizetési kötelezettség nemteljesítése; kilépési nyilatkozat megtételének elmaradása) miatt következett be.

Alaptalanul sérelmezte az alperes a fellebbezésében a Dr. T.A. és S. K-né tanúk kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványának mellőzését is.

S.K-nét az alperes annak az állításának az igazolására kérte kihallgatni, hogy aés Vidéke Takarékszövetkezettel közösen benyújtott pályázatát a felperes jogellenesen utasította el.

Az iratok között F/24. és F/25. alatt található okirati bizonyítékokra is figyelemmel a Debreceni Ítéltábla is egyetért az elsőfokú bírósággal abban, hogy a megjelölt tanú vallomásától nem volt olyan eredmény remélhető, amelynek alapján az alperes erre hivatkozással előterjesztett, 30 000 000 Ft összegű kártérítési igényét megalapozottnak lehetett volna elfogadni.

Dr. T.A. kihallgatását az alperes arra hivatkozással kérte, hogy a tanú „részben cáfolni tudja Sz.A. vallomását...., valamint bizonyítani tudja, hogy az alperes rosszhiszemű eljárása következtében szívárogtak ki alperessel kapcsolatban üzleti titoknak minősíthető, valótlan információk, amelyek következtében alperesnek kára keletkezett...”.

Az alperes beszámítási kifogását azonban a 100 000 000 Ft összegű kártérítés iránti igény tekintetében az elsőfokú bíróság nem Sz.A. tanúvallomása alapján utasította el, ezért annak esetleges „cáfolata” a beszámítási kifogás megalapozottsága, illetőleg az alperest ezzel összefüggésben terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítése szempontjából érdektelen. Mindemellett egyetértett a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával is, hogy a felajánlott tanúbizonyítás, egyéb bizonyítékok nélkül egyébként sem lett volna alkalmas az adott esetben az alperes 100 000 000 Ft összegű kártérítési igénye jogalapjának és összegének igazolására.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla - az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve - az ítélet fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253.§ (2)

bekezdése alapján - lényegében azonban a saját helyes indokaira utalással - a Pp. 254.§ (3) bekezdése szerint - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredménytelen volt. Ezért az alperes maga köteles viselni az ügyvédi munkadíjból és a lerótt fellebbezési eljárási illetékből eredő saját másodfokú perköltségét a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján.

Köteles továbbá megtéríteni a felperes ügyvédi munkadíjból származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét a Debreceni Ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján, hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) és b) pontjaiban, az (5) és a (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A.§-ban foglaltak figyelembevételével. A (6) bekezdés alkalmazását az adott esetben a Debreceni Ítéltábla arra tekintettel tartotta indokoltnak, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor és a felperes képviselője a fellebbezési ellenkérelmében lényegében az elsőfokú eljárás során is kifejtett jogi álláspontját foglalta össze.

Debrecen, 2009. május 26.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-